

Bogusław Gierlach

Wyszogród, pow. Płock

Informator Archeologiczny : badania 5, 233-234

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W bieżącym roku przebadano na arse 1660 dalsze trzy warstwy, w których odkryto drewniane konstrukcje domów, drogi oraz znaczną ilość zabytków ruchomych.

W warstwie VI natrafiono na fragment drogi szerokości około 185 cm, sbudowanej z legarów, dranic i faszyny. Droga biegła na osi północno-wschód, południowo-zachód. Na tym poziomie wystąpiły resztki plecionek po zabudowaniach i kojach. Warstwa oznaczona jako VII dostarczyła również śladów konstrukcji po domostwach, przeważnie plecionkowych. Odsłonięto tu m.in. wywróconą ścianę plecionkową o wymiarach 150 x 180 cm. W niższej warstwie wystąpił fragment domu o konstrukcji ramowej; wchodzi on jednak częściowo w profil północny i zachodni wykopu, nie potrafimy więc dokładnie określić jego wymiarów. Dom posiadał od strony wschodniej przybudówkę o tej samej konstrukcji. Znalaziono tu drewnianą kleś zawierającą glinę.

W poszczególnych warstwach wystąpiło dużo ułamków naczyn glinianych i kości zwierzęcych. Z innych zabytków należy odnotować tygule do wytopu metali kolorowych, szuflę, paciorki i wisiorzki szklane i burzstynowe, grzebienie rogowe, szczyła kościane i rogowe, liczne skrawki skóry i fragmenty obuwia skórzanego, przedmioty żelazne i drewniane. Znalaziony w warstwie VIII fragment monety pozwala datować ją na drugą połowę XI wieku.

Oprócz eksploracji na arse 1660, rozpoczęto odsłanianie współczesnej warstwy gruzu na przylegającym od strony południowo-zachodniej arse 1709.

Badania archeologiczne będą kontynuowane.

WROCŁAW-Księża Wielkie

patrz okres halstański

WYSZOGROD, pow. Płock

Mazowiecki Ośrodek Badań Naukowych

Badania prowadził dr Bogusław Gierlach. Finansował Komitet Obchodów 1000-lecia Wyszogrodu. Badania wznwione po 7-letniej przerwie. Gród i osada wczesnośredniowieczna i średniowieczna. Cementarys-ko średniowieczne i nowożytne.

Na niewielkim gródku położonym na zachód od miasta odsłonięto ślady prawdopodobnie ośrodka kultowego, na który składa się wyraźny krąg kamienny oraz bruk. Na bruku leżał szkielet ludzki w układzie nieregularnym. Czaszka nosi wyraźne ślady uszkodzenia tępym narzędziem.

dziem. Szkielet należy łączyć bądź z okresem likwidacji ośrodka bądź, co jest mniej prawdopodobne, z ofiarą.

Wyżej natrafiono na ślady zabudowy gródka z wieku XIV. Mamy tu do czynienia prawdopodobnie z gródkiem lub dworem wójta. W wieku XVIII obiekty te zostały częściowo zniszczone przez rowy i wkopy. Rów datują monety.

Na terenie osady, przylegającej do gródka, na samej skarpie Wisły, natrafiono na dwa piece garncarskie z zachowanym wsadem. Jeden z pieców wykonany z gliny o około 1,5 m średnicy zawierał naczynia z wieku XVI. Drugi o średnicy 2 m wykonany częściowo z cegły palcówki zawierał naczynia z przełomu XIII/XIV wieku.

W rejonie mostu przez Wisłę odsłonięto część cmentarzyska ludności żydowskiej. Zmarli pochowani byli w obudowie z drewna i mieli wyposażenie w postaci skorupki na oczach i kłódek. Cmentarzysko to zniszczyło osadę z wieków XI-XII.